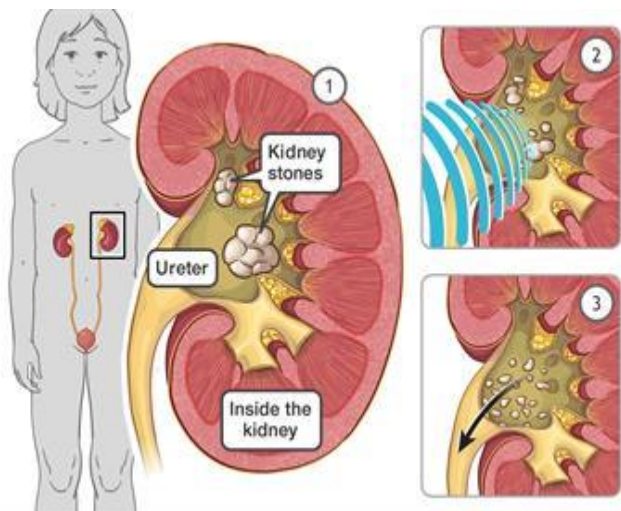

آموزش به بیمار سنگ شکن برون اندامی (ESWL)

تعریف:

سنگ شکنی برون اندامی یا ESWL یکی از انواع روش های سنگ شکنی کلیه می باشد که با استفاده از امواج شوک خارجی یا لیتوتریپسی انجام می پذیرد.

در روش سنگ شکنی برون اندامی (ESWL) با متمرکز کردن امواج صوتی پر قدرت در نقطه هدف به تجزیه سنگ های کلیوی می پردازند که بعد از استفاده از این روش درمانی فرد می تواند تکه های کوچک سنگ را از طریق ادرار دفع نماید.

با استفاده از روش ESWL دیگر نیازی به برش های جراحی جهت شکستن و خارج کردن تکه سنگ ها نخواهد بود. متخصص اورولوژی از لیتوتریپسی می تواند تنها برای برخی سنگ های خاص در کلیه و یورتر استفاده کند. در نتیجه نمی توان از این روش برای تمامی سنگ ها و در همه نقاط استفاده کرد (سنگ شکن یک درمان قطعی و 100% نمی باشد و نسبت به محل، اندازه و جنس سنگ میزان متفاوت است)

آمادگی های قبل از سنگ شکن:

* قبل از تاریخ تعیین شده جهت سنگ شکن داروهایی همانند tavanex, lovenox, Celebrex, voltaren, Plavix ، آسپیرین و ... این داروها با نظر پزشک معالج و متخصص قلب به مدت یک هفته تا ۱۰ روز قطع گردد.

* سایر داروهای مصرفی مثل دیابت، فشار خون، قلب باید طبق دستور پزشک معالج در زمان مقرر مصرف گردد.

* زنان در سنین باروری از عدم بارداری خود اطمینان داشته باشند یا در صورت بارداری حتما اطلاع دهند.

* روز قبل از سنگ شکن ناهار و شام سوپ ساده بدون سبزی و حبوبات میل شود.

* مواد غذایی نفاخ مثل شیر، میوه، آبمیوه و نوشابه از ۲۴ ساعت قبل از انجام سنگ شکن مصرف نگردد.

* ۶ عدد قرص دایمتیکون به میزان ۳ عدد بعد از ناهار و ۳ عدد بعد از شام جویده شود.

* ۴۰ گرم روغن کرچک یا تا ۱۴ عدد کپسول روغن کرچک یا ۶ عدد قرص بیزاکودیل ساعت ۸ شب، روز قبل از انجام سنگ شکن میل شود.

* از ساعت ۱۰ شب قبل از سنگ شکنی فقط مایعات سبک مانند چای یا آب قند میل کنید.

* صبح روز سنگ شکنی ناشتا مراجعه کنید.

* نیم ساعت قبل از نوبت بایستی در بخش سنگ شکنی حاضر باشید

* در صورت بارداری، سابقه بیماری قلبی، فشار خون، قند، صرع، حساسیت، آسم و مصرف دارو حتمأ مسئول بخش سنگ شکنی را مطلع نماید

* اگر در ناحیه پشت و پهلو و جلو شکم در سمت مبتلا به سنگ موهای زائد وجود دارد روز قبل از مراجعه برای سنگ شکنی موهای این نواحی را پاک کنید (روز قبل از سنگ شکنی استحمام نمایید)

* در صورت داشتن پیس میکر (دستگاه ضربان ساز قلبی) اجازه کتبی پزشک متخصص قلب الزامی است.

مدارک و آزمایشات لازم قبل از سنگ شکن:

۱-نوار قلب (افراد بالای ۵۰ سال) ۲-CBC/PT/PTT/ESR/CRP/INR ۵- آزمایش سدیم، پتاسیم، کراتینین ۶-آزمایش ادرار ۷-کشت ادرار منفی

مراقبت های پس از سنگ شکن:

* به مدت یک تا دو هفته بعد از سنگ شکن احتمال وجود خون در ادرار وجود دارد و کافی است مایعات بیشتر مصرف کنید

* داروهایی که پزشک معالج برای شما تجویز کرده است بعد از سنگ شکن حتی مصرف نمایید.

* بعد از سنگ شکن مصرف فراوان مایعات (مثل آب ، چای کمرنگ، ماءالشعیر و میوه هایی مثل هندوانه و خربزه) توصیه میشود.

* در مورد سنگ حالب و کالیس های فوقانی و میانی فعالیت بدنی مانند: (طناب زدن، بالاپایین رفتن از پله ها) توصیه می شود.

* در مورد سنگ های کالیس تحتانی بیمار در روی دستها به کمک نفر دوم راه برو و یا بمدت یک تا دو دقیقه پاها را روی دیوار قرار داده دستها روی زمین باشد

* اکثر بیماران درجات متفاوتی از درد را دارند . شما می توانید از انواع مسکن ها با مشورت پزشک تان استفاده نمائید . در صورت درد شدید ، تب یا خونریزی شدید به پزشک خود ، اورژانس بیمارستان یا نزدیکترین مرکز درمانی مراجعه کنید

* بعد از انجام سنگ شکن حتی در صورت دفع سنگ و عدم مشکل حتما برای پیگیری و چکاپ دوره ای به پزشک معالجتان مراجعه نمایید
روزهای اول بعد از سنگ شکن هر بار درون یک ظرف ادرار کنید تا سنگهای دفع شده را جمع آوری کنید و جهت آزمایش به آزمایشگاه بدهید.

*احتمال نتیجه موفق سنگ شکنی در این مرکز همانند سراسر دنیا حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد است

*به مدت یک ماه دستور العمل زیر را اجرا نمایید:

- بهتر است ۲۰ دقیقه قبل از شروع این کار ۲-۳ لیوان آب یا مایعات مفید از قبیل چای کمرنگ، ماءالشعیر، هندوانه و شربت آبلیمو را مصرف نمایید
- الف- روی تخت یا بلندی سرازیر شوید و با دست روی کلیه به مدت ۲-۳ دقیقه آرام بخوابید.
- ب- یک بالش زیر کمر و دو بالش زیر باسن گذاشته و به پشت بخوابید و پاها را در هوا تکان دهید.

بیمارانی که سنگ کالیس تحتانی کلیه دارند، روزی حداقل هفت تا هشت بار به مدت سه هفته دستور العمل زیر را اجرا نمایند:

- لازم است بیست دقیقه قبل از شروع این کار، دو تا سه لیوان مایعات از قبیل آب و ... مصرف نمایید.
- از روی تخت سرازیر شوید و کف دست ها را بر روی زمین نهاده و شخص دیگری با دست روی ناحیه سنگ شکن شده آرام به پشت کمر محل کلیه مدنظر به مدت دو تا سه دقیقه ضربه بزند.
- یک بالش زیر کمر و یک بالش زیر باسن گذاشته و مطابق شکل بخوابید و پاها را بالا برده و به روش دوچرخه حرکت بدهید.
- تا زمانی که استنت DJ در کلیه باشد، این ورزش انجام شود و در قسمت پشت کمر محل کلیه مدنظر با دست و یا دستگاه وایبراتور حالت لرزه ایجاد شود.

شناسنامه محتوا

موضوع	مراقبت در سنگ شکن برون اندام
تهیه کننده	زهره ابن الرسول - شهرزادناظم پور
تایید کننده علمی	دکتر مسعود بنایی - دکتر سید حسین مسعود
سمت	متخصص کلیه و مجاری ادراری
تاریخ تهیه	۱۴۰۲
تاریخ بازنگری	۱۴۰۴
کد	MA-FO-09

بیمارستان فوق تخصصی آیت الله... یثربی - واحد آموزش